GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Raadsvoorstel tot vaststelling van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023		
Portefeuillehouder	Jeroen Diepemaat agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Omgeving & Recht	Aangeboden aan Raad	20 december 2022
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	

Wij stellen u voor te besluiten om:

Wij stellen u voor te besluiten om:
1. de Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023 vast te stellen;
2. de Verordening tegemoetkoming planschadevergoeding 2008 in te trekken op het moment van inwerkingtreding van de onder 1 genoemde verordening.
3. de inwerkingtreding van de onder 1 genoemde verordening vast te stellen op het moment dat titel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet inwerking treden. Huidige datum: 1 juli 2023.

Inleiding en voorgeschiedenis
Naar verwachting treedt op 1 juli 2023 de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten inwerking. Deze wet voegt titel 4.5 aan de Algemene wet bestuursrecht toe. De inwerkingtreding zal waarschijnlijk samenvallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Dit zijn ingrijpende wetswijzingen die gevolgen hebben voor de planschade- en nadeelcompensatieregelingen zoals wij die nu kennen. De bestaande wettelijke basis voor de planschade komt te vervallen. Daarbij wordt er een aantal onderdelen voor nadeelcompensatie gewijzigd. Het begrip planschade verdwijnt en komt niet meer terug in de nieuwe wet. In de nieuwe wet wordt alleen nog maar gesproken over "nadeelcompensatie".

Onder (de nieuwe) nadeelcompensatie valt het volgende:

- Directe schade;
- Indirecte schade;
- Inkomensderving.

De nieuwe wetgeving heeft als gevolg dat de bestaande "Verordening tegemoetkoming planschadevergoeding 2008" niet meer aansluit bij de nieuwe wetgeving. De verordening moeten worden ingetrokken en deze wordt vervangen door de "Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023.

Publieksvriendelijke samenvatting
De raad heeft besloten de "Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023" vast te stellen en de "Verordening tegemoetkoming planschadevergoeding 2008" in te trekken.

Naar verwachting treedt op 1 juli 2023, titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet in werking. Dit zijn ingrijpende wetswijzingen die gevolgen hebben voor de planschade- en nadeelcompensatieregelingen zoals wij die nu kennen. De bestaande wettelijke basis voor planschade komt te vervallen. Daarbij worden er een aantal onderdelen voor nadeelcompensatie gewijzigd. Het begrip planschade verdwijnt en komt niet meer terug in de nieuwe wet. In de nieuwe wet wordt alleen nog maar gesproken over "nadeelcompensatie".

Dit betekent dat de bestaande "Verordening tegemoetkoming planschadevergoeding 2008" niet meer aansluit bij de nieuwe wetgeving. De verordening wordt ingetrokken en wordt vervangen door de "Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
Door de invoering van titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet sluit de bestaande "Verordening tegemoetkoming planschadevergoeding 2008" niet meer aan bij de nieuwe wetgeving. De verordening moeten worden ingetrokken en deze wordt vervangen door de "Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023.

De verordening biedt de grondslag voor het instellen van een adviescommissie en biedt de wettelijke grondslag voor het heffen van leges.

Argumenten
1.1 Modelverordening VNG vrijwel geheel overgenomen

De Vereniging van Nederlandse Gemeente heeft een modelverordening gepubliceerd. Deze verordening is vrijwel in het geheel overgenomen en dit heeft geresulteerd in de Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023.

De verordening zorgt voor een wettelijke basis voor het mogen heffen van de leges en het instellen van de adviescommissie.

1.2 Weinig ruimte voor de raad

Nadeelcompensatie wordt grotendeels wettelijk geregeld Dit betekent dat er weinig tot geen ruimte voor de gemeenteraad is om hiervan af te wijken. De verordening ziet daarom alleen op een aantal procedurele onderdelen. De verordening regelt niets over de hoogte van het schadebedrag of de gevallen waarin sprake kan zijn van nadeelcompensatie.

1.3 Instellen adviescommissie

Met deze verordening wordt een adviescommissie ingesteld. Op dit onderdeel wordt afgeweken van de standaard modelverordening van de VNG. In de modelverordening wordt niet bij iedere aanvraag advies ingewonnen bij de adviescommissie. Omdat de aanvragen vaak over complexe materie gaat en om de onafhankelijkheid te waarborgen wordt in de verordening van Enschede gekozen om altijd advies in te winnen bij de adviescommissie, tenzij het overduidelijk is dat de aanvraag geen kans van slagen heeft.

Voor nu is besloten om niet te werken met een vaste commissie, maar om te werken met tijdelijke commissies. Dit betekent dat er per aanvraag advies wordt ingewonnen bij een deskundig bureau. Het deskundig bureau geldt dan als tijdelijke commissie zoals bedoeld in de verordening.

1.4 Grondslag leges

De verordening zorgt voor een basis voor het mogen heffen voor leges van het verzoek om nadeelcompensatie. Het bedrag is gesteld op € 500,- conform het wettelijk maximum. Voor dit bedrag is gekozen omdat de behandeling van schadeverzoeken complex en tijdrovend zijn. Het legesbedrag is niet kostendekkend. Op het moment dat de aanvraag om nadeelcompensatie wordt toegewezen, wordt het leges bedrag terugbetaald.

2.1 Intrekken bestaande verordening

De bestaande verordening is gebaseerd op de huidige wetgeving. Deze sluit niet meer aan bij het nieuwe wettelijk kader. De verwachting is dat titel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet op 1 juli 2023 worden ingevoerd. Op dat moment verliest de huidige verordening de wettelijke basis en daarom dient de nieuwe verordening dan van kracht te zijn.

3.1 Inwerkingtreding titel 4:5 Awb en de Omgevingswet.

De verwachting is dat titel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet op 1 juli 2023 worden ingevoerd. De invoeringsdatum is echter al een aantal maal verschoven en het is niet met zekerheid te zeggen dat deze datum gehaald zal worden. Het invoeringsmoment wordt daarom gekoppeld aan de daadwerkelijke invoeringsdatum van titel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht en de Omgevingswet.

Risico's
1.1 Wettelijk kader
Er zijn geen risico's voorzien omdat de meeste keuzes reeds gemaakt zijn door de wetgever. Hierdoor is er weinig ruimte voor de gemeenteraad om af te wijken van het wettelijke kader.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
Het is de bedoeling om te gaan werken met tijdelijke commissies. Dit betekent dat vanuit de markt offertes opgevraagd zullen worden voor het uitvoeren van de adviezen. Hierdoor kunnen de kosten zo laag mogelijk worden gehouden.

Afweging en alternatieven
1. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om schadevergoeding wordt een recht geheven. De raad heeft de bevoegdheid om de hoogte van dit bedrag vast te stellen. Gekozen is om het maximale bedrag van € 500,- te kiezen, omdat hiermee lichtvaardige aanvragen worden voorkomen. Als het verzoek om schadevergoeding wordt toegewezen dan krijgt de aanvrager dit bedrag terug.

2. De bevoegdheid bestaat om een vaste commissie aan te wijzen of een tijdelijke commissie. Op dit moment is gekozen om te werken met een tijdelijke commissie. Dit betekent dat voor iedere aanvraag die binnenkomt offertes opgevraagd zullen worden bij nadeelcompensatieadviesbureaus. Zij zullen dan vervolgens een advies uitbrengen voor iedere aanvraag.

Mocht in de toekomst blijken dat de voorkeur alsnog naar een vaste commissie toegaat, dan biedt de verordening daarvoor ruimte. De keuze kan dan op een later moment alsnog gewijzigd worden.

3. De keuze is om in minder gevallen advies in te winnen bij een aanvraag om nadeelcompensatie. Hiervoor is niet gekozen omdat er sprake kan zijn van grote belangen bij aanvragers en omdat het vaak erg complexe materie betreft. Gekozen is om uitsluitend geen advies in te winnen als evident is dat de aanvraag niet wordt toegewezen.

4. Een alternatief is om de regels van nadeelcompensatie op te nemen in een omgevingsplan in plaats van de verordening. Het heffen van het recht van € 500,- kan echter niet via een omgevingsplan worden geregeld. Daarom is niet gekozen voor dit alternatief.

Participatie
De veranderingen die doorgevoerd worden zijn keuzes van de wetgever. Dit betekent dat een participatietraject niets zal toevoegen.

Communicatie
Interne communicatie
Ja, de afdeling Bestemmen, Beleid, Vergunnen en Juridische zaken.

Vervolg
De vastgestelde gewijzigde verordening wordt overeenkomstig het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht gepubliceerd op de landelijke voorziening www.overheid.nl. Tegen het vaststellen van een verordening staat geen mogelijkheid open tot het indienen van bezwaar of beroep.

Bijlagen
Raadsbesluit
Vast te stellen "Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023"
Toelichting behorende bij de "Verordening nadeelcompensatie gemeente Enschede 2023"

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit R.W. Bleker